

2.3 Plynulé čtení

Expertní skupina doporučila zahrnout do šetření PISA 2018 také zjišťování úrovně plynulého čtení, které umožňuje lépe hodnotit a popsat čtenářské dovednosti žáků s nízkou úrovní čtenářské gramotnosti. PISA definuje plynulé čtení jako schopnost snadno a efektivně číst s porozuměním jednoduché texty. Plynulé čtení vyžaduje, aby žák dokázal automaticky a přesně rozpoznat jednotlivá slova, následně je pochopit a seskupit do souvislého celku a porozumět tak celkovému smyslu textu. Jestliže žák provádí tyto činnosti efektivně, jeho kognitivní schopnosti mu umožní zabývat se textem do větší hloubky a řešit tak úkoly na vyšších úrovních porozumění.

Při hodnocení plynulého čtení v šetření PISA 2018 měli žáci tři minuty na to, aby zhodnotili smysluplnost co největšího počtu vět (tj. Má tato věta smysl? – Ano nebo Ne). Počet vět pro jednoho žáka byl omezen na zhruba 22 vět, takže většina žáků byla schopna úkol během tří minut dokončit. Těm žákům, kteří po uplynutí tří minut stále ještě pracovali, nebyl test okamžitě přerušen, takže mohli dokončit rozpracovanou otázku. Jestliže žák nestihl zhodnotit všechny věty, nebylo mu to zbytečně oznamováno, aby neztratil motivaci pro řešení dalších testových úloh.

Otázky pro zjišťování úrovně plynulého čtení patřily k nejjednodušším v rámci šetření čtenářské gramotnosti PISA 2018. Tato zpráva neobsahuje informaci o přesných hodnotách obtížnosti úloh, protože příslušná data nebyla analyzována. Všechny otázky pro hodnocení plynulého čtení byly však na úrovních obtížnosti 1c a 1b, pouze jedné otázce příslušela úroveň obtížnosti 1a. Otázky obsahující věty, které nedávaly smysl a vyžadovaly odpověď „Ne“, měly vyšší obtížnost než otázky se smysluplnými větami, které vyžadovaly odpověď „Ano“.

Další část obsahuje úvod k plynulému čtení s vysvětlením, jak mají žáci pracovat, a ukázkami otázek.